

FALK
c/o Eva Karlsson
Alingsås kommun
Kommunarkivet
441 81 Alingsås

Sveriges Kommuner och
Landsting
Ulrika Gustafsson

Yttrande över Råd om patientjournaler och övrig vårddokumentation i landsting/region och kommun

Inledning

FALK tycker att rådet är mycket välskrivet och grundligt. De är teknikneutrala, vilket innebär att rekommendationerna om bevarande eller gallring är desamma oberoende av om uppgifterna finns på papper eller digitalt medium (till exempel en databas eller e-post).

Kommentarer

Bakgrund och avgränsning

Punkt 1.2 innehåller förkortningar. Det är viktigt att alla förkortningar som finns i gallringsråden finns med i listan. Förkortningen ADL som återfinns på sidan 58 förklaras inte i listan. I slutet av punkt 1.3 Totalbevarande av patientjournaler, behandlas avställning av patientjournaler från elektroniska journalsystem. Den svepande beskrivningen av detta arbete kan ge intryck av att det är lätt och billigt att ställa av information till ett långsiktigt bevarande. Det görs inte någon beskrivning av vad som måste utföras från det att information ska tas ut ur ett elektroniskt journalsystem till det är infört i ett system för långsiktigt bevarande. Detta är en allvarlig brist eftersom det är ett kostnads-, resurs- och tidskrävande arbete.

När det används termer som "möjligheten att ställa av patientjournaler", "bevaras på ett strukturerat och detaljerat sätt", "kostnaderna minimeras" och "sällan uppgraderas och kan driftas i en billig och effektiv miljö" ges ett felaktigt intryck till dem som inte är insatta i vad det innebär att konvertera journalinformation till ett bevarandeformat.

Regelverk för hälso- & sjukvårdsområdet

Det är en bra redovisning av regelverket i denna avdelning. Den klargör vilka lagar och förordningar som påverkar patient- och vårdinformation. Under 2.8 handlar det om "digitala journaluppgifter lagrats i en mindre lämplig teknisk miljö" vilket gör det svårt eller omöjligt att få ut informationen. Detta kan leda till att gallring av uppgifterna kan motiveras. För att komma till rätta med sådana händelser borde det finnas information om hur en arkivmyndighet bör agera för att undvika att de får ta emot journalarkiv där informationen inte går att ta fram. Det kan vara betydelsefullt för berörda intressenter.

Råd om bevarande och gallring i särskilda rutiner och verksamhetsområden 3.1 – 3.7

I avsnittet 3.1 finns det en redogörelse över hur remisser hanteras vilket ger en bra förståelse för att förstå råden om bevarande och gallring. Likaså är det bra att avsnittet 3.2 Kvalitet och ledningssystem finns med.

Råd om bevarande och gallring i särskilda rutiner och verksamhetsområden 3.8 – 3.13

Under 3.9 finns det "Råd för beslut om bevarande/gallring av handlingar rörande patientsäkerhet och avvikelser i vården". Kommentaren till handlingstypen Riskanalyser är mycket svårförstådd och behöver förtydligas. Det finns också en handlingstyp som benämns Rådgivning, dokumenterad. I kommentaren ges bland annat exemplen bygg- och inköpsärenden. Har sådana handlingar någon koppling till patientsäkerhet och avvikelser i vården? Det går också att fråga sig vem det är som ger de råd som ska bevaras. Är det dem som ger råd till vården om patientsäkerhet eller de råd som vården ger i sådana frågor som menas?

Kapitlet 3.10 behandlar bevarandet av bilder från röntgen och strålbehandling. Den utrustning som används vid olika typer av undersökningar och som resulterar i bilder och filmer blir alltmer sofistikerad. Många gånger strävas det efter att kunna arbeta med tredimensionella resultat, vilket medför att stora datamängder alstras. Om detta material ska bevaras i digitala arkiv kommer det bevarandeformat som gäller att orsaka stor informationsförlust i förhållande till ursprungsformatet i produktionssystemet eftersom det blir statisk information med lägre kvalitet. Den upplysningen bör finnas med i råden som en hjälp att avgöra hur detta material ska hanteras. Om det i stället handlar om att bevara informationen som rådata för att kunna användas i system som används många år senare bör detta anges.

Det bör också noteras att sjukgymnaster kommer att få en ny skyddad titel.

Råd om bevarande och gallring av patientjournaler

Rubriken på kapitlet överensstämmer inte med innehållet. Kapitlet innehåller legala krav för journalföring och råd om vad patientjournaler ska innehålla. Kapitlet kan behålla nuvarande underrubrik, Att föra patientjournal, som rubrik och flyttas till kapitel 1.

Verksamhetsbaserad arkivredovisning

Kapitlet innehåller allmän information och skulle vinna på att flyttas till kapitel 1 så all sådan information samlas på ett ställe. Förklaringen att handlingar endast redovisas i den tredje nivån är bra eftersom det oftast är där som verksamhetens handlingar upprättas eller inkommer. Däremot känns det oklart att förklaringen kommer efter en uppräknig av de tre verksamhetstyperna styr-, stöd- och kärnverksamhet som är strukturen för en dokumenthanteringsplan.

Dokumenthanteringsplan för utförare av hälso- och sjukvård

Rubriken överensstämmer inte med innehållet i kapitlet. Det som redovisas är en bevarande- och gallringsplan som lånat begrepp och uppställning från det nya sättet att redovisa arkiv. Om begreppet dokumenthanteringsplan ersätts med bevarande- och gallringsplan behövs inte någon förklaring om att planen är uppställd i förenklad form. Tydligtvis befinner vi oss någonstans i gränslandet mellan allmänna arkivschemat och verksamhetsbaserad arkivredovisning. Förklaringen i brödtexten att resultatet av KLASSA-projektet kommer att vara vägledande beträffande klassificeringsstrukturen är mycket bra. Likaså är påpekandet att gallringsråden inte automatiskt ska ersätta en lokalt anpassad dokumenthanteringsplan (bevarande- och gallringsplan) värdefullt.

På sidan 56 föreslås att patientjournal (generellt) ska bevaras. Under aktiviteten 3.3.4 redovisas specificerade undantag. Genom att här specificera samtliga handlingstyper gällande patientjournal blir uppgiften om ett generellt bevarande överflödigt. Dock är det lätt

att glömma en handlingstyp. Här finns exempelvis inte Distriktssköterskeanteckning upptagen. Att det efter hand upptäcks att det saknas handlingstyper rörande patientjournal gör uppdateringar av planen nödvändiga.

En detalj som ställer till huvudbry är hur handlingstyper bestäms när det gäller foton och filmer. Exempelvis anges på sidan 58 Bilder av patientspecifika skador, åtgärder etc. I kommentarsfältet står att det avser fotografier, digitala bilder eller andra bilder. Likaså anges Diabilder Filmsekvenser (digitalt eller video) och Videofilm som handlingstyper. Istället för att mediet får rollen som handlingstyp är det innehållet på mediet som ska bestämma handlingstypen.

Avslutning

I arbetet med remissvaret har, förutom Tomy Eklöv från Jönköpings läns landsting, Maria Bjersby Stenudd från Uppsala läns landsting deltagit.

FALK vill tacka för det arbete som gjorts med gallringsrådet och vi vill framhålla den stora hjälp som dessa råd ger kommuner och landsting i den dagliga arkivverksamheten.

FALK

Eva Karlsson
Ordförande